

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS APSAUGOS TECHNOLOGIJŲ INŽINIERIŲ SAJUNGOS
STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ VADOVŲ
PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMO EGZAMINŲ PROGRAMŲ TVIRTINIMO**

2012 m. spalio 16 d. Nr. D1-841
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#); 2011, Nr. [72-3476](#)) 10 straipsnio 11 dalimi ir statybos techninio reglamento STR 1.02.06:2012 „Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų ir teritorijų planavimo specialistų kvalifikaciniai reikalavimai, atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. D1-601 (Žin., 2007, Nr. [120-4945](#); 2012, Nr. [3-77](#), Nr. [15-675](#)), 35 punktu,

t v i r t i n u Lietuvos apsaugos technologijų inžinierių sąjungos statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų profesinių žinių vertinimo egzaminų programas E-041-12-LATIS, E-042-12-LATIS, E-043-12-LATIS (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

**LIETUVOS APSAUGOS TECHNOLOGIJŲ INŽINIERIŲ SAJUNGOS
STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ VADOVŲ
PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMO EGZAMINŲ PROGRAMA**

Programos žymuo: E-041-12-LATIS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. **Programos pavadinimas:** ypatingo statinio specialiųjų statybos darbų vadovo (toliau SSDV), ypatingo statinio specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovo profesinių žinių vertinimo egzaminų programa.

2. **Programos tikslas:** patikrinti ir įvertinti profesinį pasirengimą statybos inžinieriaus, pretenduojančio įgyti kvalifikacijos atestatą elektrotechnikos srityje.

3. **Programos paskirtis:** programa skirta statybos inžinieriams, siekiantiems įgyti teisę eiti ypatingo statinio specialiųjų statybos darbų vadovo (toliau – SSDV) ir ypatingo statinio specialiųjų statybos darbų techninės priežiūros vadovo (toliau – SSDTPV) (darbo sritis: procesų valdymo ir automatizavimo sistemų įrengimas; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimas) pareigas. Statinių grupės: visi statiniai (išskyrus branduolinės energetikos statinius).

II. PROGRAMOS ANOTACIJA

4. Programa parengta įvertinant tai, kad statybos inžinieriai turi atitikti išsilavinimo ir darbo patirties reikalavimus, numatytus statybos techninio reglamento STR1.02.06:2012 „Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų ir teritorijų planavimo specialistų kvalifikaciniai reikalavimai, atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“ IV skyriuje (Žin., 2012, Nr. [3-77](#)).

III. PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMO PROGRAMA

5. Profesinių žinių vertinimo programa pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Profesinių žinių vertinimo programa.

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Vadovai ir specialistai
1	2	3
1.	STATINIŲ STATYBOS ORGANIZAVIMAS IR VALDYMAS: Statybą reglamentuojantys norminiai dokumentai: sudėtis, struktūra, rengimo ir tvirtinimo tvarka; Pagrindiniai dokumentai statinių projektavimui, statybai pradėti, statinių pripažinimui tinkamais naudoti; Statybos darbų organizacinio-techninio lygio nustatymas ir įvertinimas (metodika).	SSDV, SDTPV
2.	STATYBOS ORGANIZAVIMO BŪDAI: Įmonės statybos taisyklių paskirtis ir turinys, jų keitimo tvarka; Statybos darbų technologijos projektas;	

Paskirtis, sudėtis ir naudojimo tvarka;
Kalendorinių grafikų sudarymas;
Kompleksiniai statybos grafikai;
Išteklių poreikio planavimas ir aprūpinimas;
Technologiškai pagrįstos statybos trukmės nustatymas;
Statybos etapų, priėmimo dokumentai;
Statybos darbų technologinių variantų ekonominis vertinimas;
Kokybės valdymas vadovaujantis standartu LST EM ISO 9001:2001;
Kokybės samprata, tikslai, principai;
Kokybės valdymo esmė ir reikalavimai;
Kokybės politikos formavimas ir įgyvendinimas;
Statinio statybos kokybės užtikrinimo planas;
Statybos vadovo atsakomybės pokyčiai;
Produktų kokybės kontrolė ir kokybės kontrolė gamybos proceso metu;
Kokybės matavimo prietaisų valdymas;
Kokybės duomenų įrašų valdymas, statybos vadovo veikla vadovaujant statinio statybai.

3. **STATINIO STATYBOS TECHNINĖ PRIEŽIŪRA:**
Statinio statybos techninės priežiūros paskirtis, uždaviniai, atsakomybė; Bendrosios techninės priežiūros vadovo, atstovaujancio statytojui, pareigos, teisės ir atsakomybė;
Statinio statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė darbų etape – leidimo statyti ar griauti išdavimo, jo galiojimo trukmės ir pratęsimo tvarkos laikymasis, dokumentai, kuriuos reikia pateikti, norint gauti leidimą statybai; statiniai, kuriems statyti nereikia leidimo;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė darbų etape – Statinio statybos leidimo atšaukimas ir tvarka; Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė darbų etape – komisijos pripažinimas Statinio tinkamu naudoti;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė darbų etape – išaiškėjus, kad Statinio statyba negali būti pradėta be projekto ekspertizės;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė darbų etape – Rangovas pradeda ar vykdo žemės kasimo darbus;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė darbų etape – Statybos darbų technologijos projekto (SDTP) rengimas;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė darbų etape – Statybvietės inžinerinis parengimas;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė darbų etape – Geodeziniai darbai statybos metu;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė darbų etape – Statinių statyba saugotinosose zonose;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė darbų etape – Rangovas pateikia Dokumentus apie

statybinių medžiagų ir gaminių tinkamumą naudoti statinyje;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo
Operatyvinė veikla statybos aikštelėje (statybos medžiagų, gaminių
priėmimo ir panaudojimo priežiūra, statybos darbų
technologiško, kokybės, kainos, terminų kontrolė);
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo Statybos
darbų etapų išpildymo nuotraukų priežiūra, įvairių bandymų,
dokumentų, aktų įforminimo kontrolė;
Statybos specialiųjų darbų techninės priežiūros vadovo projektinių
sprendimų keitimo statybos metu valdymas.

4. **APLINKOS APSAUGA STATYBVIETĖJE:**

Pagrindiniai norminiai dokumentai, reglamentuojantys aplinkos
apsaugą statyboje;

Aplinkos apsaugos standartas LST EN ISO 14001:1999
(pagrindiniai reikalavimai);

Įmonės aplinkos apsaugos politika;

Aplinkos apsaugos aspektai, jų įvertinimas ir poveikio aplinkai
mažinimas

5. **REIKALAVIMAI STATINIAMS IR STATYBOS
GAMINIAMS PAGAL ES TARYBOS DIREKTYVAS BEI
LIETUVOS STATYBOS REGLAMENTUS.**

6. **STATINIŲ SPECIALIŲJŲ DARBŲ ĮRENGIMO PAŽANGI
PATIRTIS BEI REIKALAVIMAI:**

Priešgaisrinės signalizacijos pasyviosios dalies įdiegimas:

Priešgaisrinės signalizacijos tipai.

Įrengimo technologijos, medžiagos;

Perdavimas naudotojams, įrenginio priėmimas eksploatuoti;

Priešgaisrinės signalizacijos tinklo patikra, testavimo prietaisai;

Įrenginių eksploatavimo instrukcija ir techninės priežiūros ir
remonto apskaitos žurnalas;

GSS (gaisro signalizavimo sistemos) tikrinimo darbai ir
periodiškumas.

Įsibrovimo kontrolės sistemų diegimas:

Įsibrovimo kontrolės sistemų samprata, elementai, pagrindinių
tinklų struktūros;

Patalpų skirstymas pagal apsaugos lygius;

Įsibrovimo kontrolės sistemų sudedamosios dalys;

Įsibrovimo detekcijos technologijų apžvalga;

Žemojo, vidutinio ir aukštesniojo lygmens įsibrovimo kontrolės
sistemų montavimas, darbų sauga;

Įrengimo technologijos, medžiagos;

Perdavimas naudotojams, įrenginio priėmimas eksploatuoti;

Įsibrovimo kontrolės sistemos funkcionavimo patikra, testavimo
prietaisai;

Įrangos eksploatavimo instrukcija ir techninės priežiūros ir
remonto apskaitos žurnalas;

Įsibrovimo kontrolės sistemų patikrinimo rezultatai ir
aptarnaujančio personalo ir budėtojų žinių tikrinimas;

Centralizuoto objektų stebėjimo pultai ir pranešimų perdavimo
priemonės:

Centralizuoto objektų stebėjimo pultai;

Ryšio organizavimas (objekto apsaugos pultas – centrinis stebėjimo pultas);
Pranešimų perdavimo ryšio priemonės per komutuojamus ir paketinio ryšio tinklus;
Pagrindiniai pranešimų formatai;
Pranešimų perdavimo radijo ryšio priemonėmis ypatybės.
Vaizdo stebėjimo sistemų įdiegimas:
Vaizdo stebėjimo sistemų struktūra, įranga ir techniniai reikalavimai; Pagrindinės sąvokos, matavimo vienetai;
Vaizdo stebėjimo sistemų įrangos veikimo principai;
Įrengimo technologijos, medžiagos;
Specialūs reikalavimai vaizdo stebėjimo sistemų projektavimui, įrengimui, priežiūrai;
Vaizdo stebėjimo sistemų projektavimas, darbų sauga;
Vaizdo stebėjimo sistemų įrangos, taikymo, vaizdo perdavimo standartai;
Vaizdo kokybę lemiantys veiksniai, pagrindinės sistemų sutrikimo priežastys, sprendimo būdai;
Vaizdo stebėjimo sistemų integravimas su kitomis pavojaus signalizavimo, įėjimo kontrolės sistemomis;
Vaizdo signalų perdavimo technologijos;
Vaizdo stebėjimo sistemų priežiūra ir testavimas;
Perdavimas naudotojams.
Perimetrinės apsaugos sistemos įdiegimas:
Perimetrinių apsaugos sistemų veikimo principai ir įranga;
Įrengimo technologijos, medžiagos;
Perimetrinių apsaugos sistemų kabelių instaliavimo technologijos;
Perimetrinių apsaugos sistemų įrangos instaliavimas, darbų sauga;
Kombinuotos perimetro apsaugos variantai;
Perimetro apsaugos sistemų patikimumo kriterijai;
Perimetrinių apsaugos sistemų testavimo įranga ir testavimas.
Patekimo valdymo sistemos įdiegimas:
Patekimo valdymo ir apskaitos struktūros ir jų galimybės;
Pagrindiniai elementai ir įranga;
Identifikacijos technologijos ir jų apžvalga;
Įrengimo technologijos, medžiagos;
Įvairios patekimo valdymo sistemų diegimo technologijos;
Naujos tendencijos patekimo valdymo sistemų įdiegime;
Dažniausi defektai, jų šalinimo būdai;
Patekimo valdymo sistemų testavimas.
Technologinių procesų valdymo principai ir sistemos:
Informacinių tinklų valdymo tinklas, jo instaliavimas, techniniai reikalavimai;
Intelektualaus namo multifunkcinės sistemos, jų struktūra, jungikliai ir valdikliai;
Nauja elektros paskirstymo sistema, europinio standarto EIB sistema, instaliavimas;
Daugiafunkčių sistemų (apšvietimo, vėdinimo, apsaugos ir t. t.) valdymo patikra. Dažniausi defektai, jų šalinimo būdai.
Automatinės gaisro gesinimo sistemos:
Gesinimo sistemų vandeniui sąvoka, paskirtis;
Standartai ir normatyvai;

<p>Gesinimo sistemų skirstymas į rūšis, pagrindiniai elementai ir įranga; Įrengimo technologijos; medžiagos; Sprinklerinės gesinimo sistemos; Drenčerinės gesinimo sistemos; Gesinimo sistemos putokšliu; Įrenginių vamzdynai, vamzdynų hidrauliniai skaičiavimai; Automatinių gesinimo sistemų valdymas ir signalizacija, įžeminimas ir įnulinimas; Gesinimo sistemos ryšys su technologiniais ir elektrotechniniais įrenginiais; Gesinimo sistemų dujomis tipai, rūšys, naudojamos dujos; FM200 dujų gesinimo sistemos; Argonito dujų gesinimo sistemos; Įrenginio eksploatavimas, perdavimas naudotojui, tikrinimo darbai ir periodiškumas. Įrenginių gedimai ir avarijos; Svarbiausios įrenginių gedimų ir avarijų priežastys; Įrenginių priežiūra: Priežiūra garantinio laikotarpio metu; Diagnostika; Profilaktikos priemonės; Gedimų ir avarijų tyrimo tvarka.</p>	
---	--

IV. TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

6. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)).
7. LST EN ISO 13943:2011. Gaisrinė sauga. Aiškinamasis žodynas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=01.040.13&pid=636691>).
8. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos projektavimo ir įrengimo taisyklės (Žin., 2010, Nr. [2-107](#)).
9. Priešgaisrinės įrangos gamybos ir jos techninės priežiūros licencijavimo taisyklės (Žin., 2003, Nr. [61-2805](#));
10. Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai (Žin., 2011, Nr. [8-378](#)).
11. Gyvenamųjų pastatų gaisrinės saugos taisyklės (Žin., 2011, Nr. [23-1138](#)).
12. Gamybos, pramonės ir sandėliavimo statinių gaisrinės saugos taisyklės (Žin., 2012, Nr. [21-990](#)).
13. Automobilių saugyklų gaisrinės saugos taisyklės (Žin., 2012, Nr. [21-989](#)).
14. Stacionariųjų gaisrų gesinimo sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklės (Žin., 2010, Nr. [2-107](#)).
15. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklės (Žin., 2009, Nr. [63-2538](#)).
16. Taisyklės „Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai“ (Žin., 2010, Nr. [146-7510](#)).
17. LST EN 60849:2001. Gaisrinės avarinio signalizavimo sistemos (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=586231>).
18. LST EN 54-1:2011. Gaisro aptikimo ir gaisrinės signalizacijos sistemos. 1 dalis. Įvadas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.20&pid=627058>).
19. LST EN 54-13:2007. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos. 13 dalis. Sistemos komponentų suderinamumo vertinimas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.20&pid=596796>).

20. LST CEN/TS 54-14:2004. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos. 14 dalis. Planavimo, projektavimo, įrengimo, priėmimo eksploatuoti, naudojimo ir techninės priežiūros rekomendacijos (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.20&pid=596797>).
21. Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklės (Žin., 2011, Nr. [126-6011](#)).
22. G. Isoda, Elektros instaliacija. Bendros žinios ir įrengimas, Švenčionys, Firidas, 2005.
23. J. Šatas, Įmonių elektros įrenginiai ir tinklai. Teorija, projektavimas, pavyzdžiai, KU leidykla, 2003.
24. Elektros įrenginių elektrinių parametrų matavimai, „Rekona“, Vilnius, 2001.
25. Skirtuminės srovės jungiklių naudojimo gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų elektros įrenginiuose rekomendacijos, UAB „Rekona“, 2000.
26. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės (Žin., 2012, Nr. [18-816](#)).
27. LST EN ISO 14001:2005-12. Aplinkos apsaugos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės (ISO 14001:2004) (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=0&pid=610487>).
28. Statybos inžinieriaus žinynas, VGTU leidykla „Technika“, 2004.
29. V. Kitinas, Darbuotojų sauga ir sveikata statyboje, Vilnius, „Saulės spektras“, 2003.
30. LST EN 50131-1:2007/IS2:2010. Pavojaus signalizavimo sistemos. Įsibrovimo ir apiplėšimo pavojaus signalizavimo sistemos. 1 dalis. Sistemai keliami reikalavimai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.310&pid=637291>).
31. LST CLC/TS 50131-7:2010. Pavojaus signalizavimo sistemos. Įsibrovimo ir apiplėšimo pavojaus signalizavimo sistemos. 7 dalis. Taikymo gairės (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.310&pid=637292>).
32. LST CLC/TS 50398:2009. Pavojaus signalizavimo sistemos. Kombinuotos ir integruotos pavojaus signalizavimo sistemos. Bendrieji reikalavimai. (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=626180>).
33. Alarm systems. Alarm transmission systems and equipment- Part 1: General requirements for alarm transmission systems. EN 50136-1:2012 (<http://www.cenelec.eu>).
34. LST EN 50133-1:2001. Pavojaus signalizavimo sistemos. Saugumo reikalams naudojamos prieigų valdymo sistemos. 1 dalis. Sistemos reikalavimai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=581407>).
35. LST EN 50133-7:2001 (LST EN 50133-7:2001/P:2009). Pavojaus signalizavimo sistemos. Saugumo reikalams naudojamos prieigų valdymo sistemos. 7 dalis. Taikymo gairės (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=637105>).
36. LST EN 50136-1-1:2001 (LST EN 50136-1-1:2001/A1:2002; LST EN 50136-1-1:2001/ A2:2008). Pavojaus signalizavimo sistemos. Pavojaus signalų perdavimo sistemos ir įrenginiai. 1-1 dalis. Bendrieji reikalavimai, keliami pavojaus signalų perdavimo sistemoms (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=585212>).
37. LST CLC/TS 50136-7:2006. Pavojaus signalizavimo sistemos. Pavojaus signalų perdavimo sistemos ir įrenginiai. 7 dalis. Taikymo žinynas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=586516>).
38. 50132-1:2010/AC:2010. Pavojaus signalizavimo sistemos. Saugumo reikalams naudojamos uždarnosios TV stebėjimo sistemos. 1 dalis. Sistemai keliami reikalavimai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.310&pid=638237>).
39. LST EN 50132-5-2:2012. Pavojaus signalizavimo sistemos. Saugumo reikalams naudojamos uždarnosios TV stebėjimo sistemos. 5-2 dalis. Vaizdo perdavimo IP protokolai. (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=0&pid=635838>).
40. LST EN 50132-7:2001. Pavojaus signalizavimo sistemos. Saugumo reikalams naudojamos uždarnosios TV stebėjimo sistemos. 7 dalis. Taikymo žinynas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=583411>).
41. Herman Kruegle, CCTV Surveillance, Butterworth-Heinemann, 2004.
42. The Professional's Guide to CCTV, Charlie Pierce, LTC Training Center, 2005.

43. Closed Circuit Television: CCTV Installation, Maintenance and Operation, Second Edition, Joe Cieszynski, Elsevier, 2004.
44. CCTV Surveillance, Second Edition: Video Practices and Technology, Herman Kruegle, Elsevier Butterworth-Heinemann, 2007.
45. Closed Circuit Television, Joe Cieszynski, Elsevier, 2001.
46. CCTV, Vlado Damjanovski, Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005.
47. CCTV, Second Edition: Networking and Digital Technology, Vlado Damjanovski, Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005.
48. The Politics of CCTV in Europe and Beyond, Surveillance & Society, Volume 2, Issue 2/3, 2004(<http://www.surveillance-and-society.org/cctv.htm>).
49. Taisyklės „Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai“ (Žin., 2010, Nr. [146-7510](#)).
50. LST ISO 14520-11:2007 Dujinės gaisrų gesinimo sistemos. Fizikinės savybės ir sistemų projektavimas. 11 dalis. Gaisrų gesinimo medžiaga HFC 236fa (tapatus ISO 14520-11:2005) (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.10>).
51. LST EN 12416-2+A1:2007. Stacionariosios gaisrų gesinimo sistemos. Miltelių purškimo sistemos. 2 dalis. Projektavimas, konstravimas ir priežiūra (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.20&pid=628305>).
52. LST EN 12094-12:2005. Stacionariosios gaisro gesinimo sistemos. Gesinimo dujomis sistemų komponentai. 12 dalis. Pneumatiniams pavojaus signalizavimo įtaisams keliami reikalavimai ir bandymo metodai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=602421>).
53. LST EN 13565-1:2004+A1:2008. Stacionariosios gaisro gesinimo sistemos. Putų sistemos. 1 dalis. Komponentų reikalavimai ir bandymų metodai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.20&pid=628526>).
54. HN 33:2011 Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje (Žin., 2011, Nr. [75-3638](#)).
55. HN 42:2009 „Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas (Žin., 2009, Nr. [159-7219](#); 2010, Nr. 2).
56. HN 69:2003 Šiluminis komfortas ir pakankama šiluminė aplinka darbo patalpose. Parametrų norminės vertės ir matavimo reikalavimai (Žin., 2004, Nr. [45-1485](#)).
57. LST EN 15232:2007 Energetinės pastatų charakteristikos. Pastato automatizavimo, įrenginių reguliavimo ir techninio valdymo rezultatai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=91.140.10&pid=615121>).
58. LST EN 61800-3:2005 Reguluojamojo greičio elektrinių galios pavarų sistemos. 3 dalis. Elektromagnetinio suderinamumo reikalavimai ir specialieji bandymo metodai (IEC 61800-3:2004) (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=29.200&pid=637992>).

V. ORGANIZACIJA, ATLIEKANTI PROFESINĮ VERTINIMĄ

59. Lietuvos apsaugos technologijų inžinierių sąjunga (LATIS), Krokuvos g. 13, Vilnius, el. paštas info@latis.lt; tel. (8 5) 210 8771. LATIS – Lietuvos apsaugos technologijų specialistų sąjunga – yra specialistų, projektuojančių ir įrengiančių elektronines apsaugos sistemas, stacionarias gaisro gesinimo sistemas, gaisrinės saugos sistemas, elektroninių ryšių (telekomunikacijų) sistemas, savanoriška visuomeninė organizacija.

VI. EGZAMINŲ PATALPOS IR JŲ APRŪPINIMAS

60. LATIS yra pasirašęs su viešbučiu „Šarūnas“ sutartį, pagal kurią egzaminai vyksta tam skirtoje konferencijų salėje, kuri yra aprūpinta šiai veiklai skirtomis organizacinėmis ir techninėmis priemonėmis.

VII. PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMAS

61. Profesinių žinių vertinimas vyksta raštu, atliekant testą. Komisija turi teisę kviesti specialistą pokalbio, jeigu iš atsakymo raštu sunku spręsti apie jo kvalifikaciją ir negalima priimti objektyvaus vertinimo.

Profesinio vertinimo komisija sprendimą dėl kvalifikacijos atestato išdavimo arba neišdavimo priima atviru balsavimu. Sprendimą komisija gali priimti, jeigu posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komisijos narių. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, sprendimą lemia komisijos pirmininko balsas. Specialistui balsavimo rezultatai pranešami iš karto po balsavimo.

Profesinio vertinimo komisijos posėdžiai protokoluojami. Su posėdžio protokolais turi teisę susipažinti vertinti specialistai, taip pat tų specialistų įmonių vadovai. Protokoliai saugomi LATIS biure.

Jeigu pareiškęs norą vertinti savo žinias ir susipažinęs su programa specialistas mano, kad sugebės savarankiškai pasirengti profesinių žinių patikrinimui, jis apie tai pažymi prašyme.

Jeigu Profesinio vertinimo komisijos sprendimas dėl specialisto žinių yra neigiamas, specialistas turi teisę gauti išrašą iš komisijos posėdžio protokolo, kuriame išdėstyti neigiamo sprendimo motyvai.

Kitame Profesinio vertinimo komisijos posėdyje specialistas gali perlaikyti profesinių žinių vertinimo testą nemokamai.

SSDV, SDTPV kvalifikacijai nustatyti testą sudaro 80 klausimų. Leidžiama padaryti iki 12 klaidų. Testo laikymo trukmė 90 min. Testo laikymo metu leidžiama naudotis mokymų metu gauta mokomąja medžiaga.

VIII. PROFESINIO VERTINIMO KOMISIJA

62. Profesinių žinių vertinimo komisijos nariai turi turėti aukštąjį (universitetinį) išsilavinimą ir gali būti aukštųjų mokyklų, rengiančių statybos specialistus, atstovai, specialistai, turintys mokslinį laipsnį arba ne mažesnę kaip 20 metų veiklos patirtį vertinamoje profesinių žinių srityje, STR 1.02.06:2012 nustatyta tvarka atestuoti vadovai. Tikrinant užsieniečių profesinį pasirengimą, personalas privalo mokėti anglų, prancūzų arba vokiečių technines kalbas.

IX. INFORMACIJOS SKELBIMAS

63. Visa informacija apie kvalifikacinių žinių tikrinimą, jų įvertinimą, egzaminų grafikus ir vietą skelbiama interneto puslapyje www.latis.lt.

X. DOKUMENTAS, ĮRODANTIS TEIGIAMĄ PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMĄ

64. Dokumentas, įrodantis teigiamą profesinių žinių vertinimą, yra profesinių žinių patikrinimo protokolas. Dokumente nurodoma: pareiškėjo vardas ir pavardė, statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų ir teritorijų planavimo specialistų pareigos, statiniai, darbo sritis, dokumento išdavimo data ir numeris, iki kiek galioja profesinių žinių įvertinimo rezultatai, komisijos pirmininko ir posėdžio sekretoriaus vardai, pavardės ir parašai.

ĮVERTINO

VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras

2012 m. rugsėjo 4 d. raštu Nr. 11105

PARENGĖ

Lietuvos apsaugos technologijų inžinierių sąjungos
prezidentas Rimantas Ilekis

**LIETUVOS APSAUGOS TECHNOLOGIJŲ INŽINIERIŲ SĄJUNGOS
STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ VADOVŲ
PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMO EGZAMINŲ PROGRAMA**

Programos žymuo: E-042-12-LATIS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. **Programos pavadinimas:** ypatingo statinio projekto dalies vadovo, ypatingo statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo ir statinio projekto dalies ekspertizės profesinių žinių vertinimo egzaminų programa.

2. **Programos tikslas:** patikrinti ir įvertinti profesinį pasirengimą statybos inžinieriaus, pretenduojančio įgyti kvalifikacijos atestatą projektavimo srityje.

3. **Programos paskirtis:** programa skirta statybos inžinieriams, siekiantiems įgyti teisę eiti ypatingo statinio projekto dalies vadovo (toliau – PDV), ypatingo statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo (toliau – PDVPV), statinio projekto dalies ekspertizės vadovo (toliau – PDEV) (projekto dalys: apsauginės signalizacijos, gaisrinės signalizacijos, procesų valdymo ir automatizacijos) pareigas. Statinių grupės: visi statiniai (išskyrus branduolinės energetikos statinius).

II. PROGRAMOS ANOTACIJA

4. Programa parengta įvertinant tai, kad statybos inžinieriai turi atitikti išsilavinimo ir darbo patirties reikalavimus, numatytus statybos techninio reglamento STR1.02.06:2012 „Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų ir teritorijų planavimo specialistų kvalifikaciniai reikalavimai, atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“ IV skyriuje (Žin., 2012, Nr. [3-77](#)).

III. PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMO EGZAMINŲ PROGRAMOS SUDĖTIS

5. Profesinių žinių vertinimo programa pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Profesinių žinių vertinimo programa

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Vadovai ir specialistai
1.	DOKUMENTACIJA Statybą reglamentuojantys norminiai dokumentai: sudėtis, struktūra, rengimo ir tvirtinimo tvarka. Pagrindiniai dokumentai statinių projektavimui, statybai pradėti, statinių pripažinimui tinkamai naudoti. Statybos darbų organizacinio-techninio lygio nustatymas ir įvertinimas (metodika). Statybos organizavimo būdai.	PDV, PDVPV, PDEV
2.	STATINIŲ PROJEKTAVIMAS IR VALDYMAS Įmonės statybos taisyklių paskirtis ir turinys. Jų keitimo tvarka. Statybos darbų technologijos projektas. Paskirtis, sudėtis ir	

naudojimo tvarka.
Kalendorinių grafikų sudarymas. Kompleksiniai statybos grafikai.
Išteklų poreikio planavimas ir aprūpinimas.
Technologiškai pagrįstos statybos trukmės nustatymas.
Statybos etapų, priėmimo dokumentai.
Statybos darbų technologinių variantų ekonominis vertinimas.
Kokybės valdymas vadovaujantis standartu LST EM ISO 9001:2001:
Kokybės samprata, tikslai, principai. Kokybės valdymo esmė ir reikalavimai.
Kokybės politikos formavimas ir įgyvendinimas.
Statinio statybos kokybės užtikrinimo planas.
Statybos vadovo atsakomybės pokyčiai.
Produktų kokybės kontrolė ir kokybės kontrolė gamybos proceso metu.
Kokybės matavimo prietaisų valdymas.
Kokybės duomenų įrašų valdymas, statybos vadovo veikla vadovaujant statinio statybai.

3. **PROJEKTO DALIES VYKDYMO PRIEŽIŪRA**
Projekto dalies vykdymo priežiūros paskirtis, uždaviniai, atsakomybė.
Projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo, atstovaujančio projektuotojui, pareigos, teisės ir atsakomybė.
Projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė.
Leidimų statyti ir griauti išdavimo tvarka, jo galiojimo trukmė ir pratęsimas; dokumentai, kuriuos reikia pateikti, norint gauti leidimą statybai; statiniai, kuriems statyti nereikia leidimo.
Leidimo statinį statyti atšaukimo atvejai ir tvarka.
Statiniai, kurių statyba negali būti pradėta be projekto ekspertizės.
Statybos darbų technologijos projektas (SDTP) ir jo rengimo reikalingumas; Statinių projektavimo specifika saugotinosose zonose.
Dokumentai, kuriuos turi pateikti statybinių medžiagų ir gaminių tiekėjas.
Operatyvinė veikla statybos aikštelėje; Dokumentų, aktų įforminimas;
Projektinių sprendimų keitimo statybos metu valdymas.
4. **PROJEKTO RENGIMAS, DOKUMENTAI, TVIRTINIMAS**
Ikiprojektinis objekto įvertinimas, techninės užduoties parengimas.
Projektinė dokumentacija, projekto valdymas, projekto derinimas.
Privalomųjų projekto dokumentų sudėtis.
Projekto rengimo tvarka.
Projekto pasirašymas, įforminimas, komplektavimas, atidavimas statytojui.
Projekto tvirtinimo tvarka.
Projekto vadovo pareigos ir teisės.
Projekto dalies vadovo pareigos ir teisės.
Ekspertams – papildomai ekspertų teisinis statusas, teisės ir pareigos;
Objekto atidavimas eksploatacijai.

5. Reikalavimai statiniams ir statybos gaminiams pagal ES tarybos direktyvas bei Lietuvos statybos reglamentus.
- STATINIŲ SPECIALIŲJŲ DARBŲ ĮRENGIMO PAŽANGI PATIRTIS BEI REIKALAVIMAI**
- Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemų (GAGS) projektavimas: pagrindinės sąvokos, institucijos.
- Projektavimą ir diegimą reglamentuojantys statybos techniniai reglamentai, taisyklės, standartai ir normatyvai.
- Degimas.
- GAGS paskirtis ir sudedamosios dalys.
- Automatinių gaisro aptikimo sistemų klasifikavimas.
- Gasrinės signalizacijos centralė ir jos funkcijos.
- Detektorių klasifikavimas, automatiniai gaisro detektoriai.
- GAGS projektavimo, aptarnavimo bei tikrinimo pagrindinės taisyklės.
- Aliarmo paskelbimas, signalizavimo įrenginiai, ĮEGVS tipai.
- Gaisrinės signalizacijos ryšys su automatikos ir kitomis objekto sistemomis.
- Gaisrinė matrica;
- GAGSS priėmimas eksploatacijai. Aptarnavimas ir tikrinimas;
- Įsibrovimo kontrolės sistemų projektavimas:
- Įsibrovimo kontrolės sistemų samprata, elementai, pagrindinių tinklų struktūros.
- Patalpų skirstymas pagal apsaugos lygius.
- Įsibrovimo kontrolės sistemų sudedamosios dalys.
- Įsibrovimo detekcijos technologijų apžvalga.
- Žemojo, vidutiniojo ir aukštesniojo lygmens įsibrovimo kontrolės sistemų projektavimas.
- Patalpų saugos lygio įvertinimas.
- Įrengimo technologijos; medžiagos.
- Perdavimas naudotojams, įrenginio priėmimas eksploatuoti.
- Įsibrovimo kontrolės sistemos funkcionavimo patikra, testavimo prietaisai.
- Įrangos eksploatavimo instrukcija ir techninės priežiūros ir remonto apskaitos žurnalas.
- Įsibrovimo kontrolės sistemų patikrinimo rezultatai ir aptarnaujančio personalo ir budėtojų žinių tikrinimas.
- Centralizuoto objektų stebėjimo pultai ir pranešimų perdavimo priemonės:
- Centralizuoto objektų stebėjimo pultai.
- Ryšio organizavimas (objekto apsaugos pultas – centrinis stebėjimo pultas).
- Pranešimų perdavimo ryšio priemonės per komutuojamus ir paketinio ryšio tinklus.
- Pagrindiniai pranešimų formatai.
- Pranešimų perdavimo radijo ryšio priemonėmis ypatybės.
- Vaizdo stebėjimo sistemų projektavimas:
- Vaizdo stebėjimo sistemų struktūra, įranga ir techniniai reikalavimai.
- Pagrindinės sąvokos, matavimo vienetai.
- Vaizdo stebėjimo sistemų įrangos veikimo principai.
- Įrengimo technologijos; medžiagos.

Vaizdo stebėjimo sistemų projektavimas, darbų sauga.
Vaizdo stebėjimo sistemų įrangos, taikymo, vaizdo perdavimo standartai.
Vaizdo kokybę lemiantys veiksniai, pagrindinės sistemų sutrikimo priežastys, sprendimo būdai.
Vaizdo stebėjimo sistemų integravimas su kitomis pavojaus signalizavimo, įėjimo kontrolės sistemomis.
Vaizdo signalų perdavimo technologijos.
Vaizdo stebėjimo sistemų priežiūra ir testavimas.
Perdavimas naudotojams.
Perimetrinės apsaugos sistemos projektavimas:
Reglamentai, standartai, ekonominis ir teisinis pagrindimas.
Organizacijos veiklos ir darbo procesų valdymas ir optimizavimas, naudojant perimetrines apsaugos sistemas.
Perimetrinių apsaugos sistemų klasifikavimas pagal saugomų objektų svarbą ir paskirtį.
Perimetrinių apsaugos sistemų struktūra ir veikimo principai.
Perimetrinių apsaugos sistemų patikimumo kriterijai. Pagrindiniai sistemų elementai ir įranga.
Sistemų projektavimas, įrengimo technologijos ir medžiagos.
Dažniausios planavimo klaidos, sisteminiai defektai, jų šalinimo būdai.
Perimetrinių apsaugos sistemų testavimo procedūros.
Patekimo valdymo sistemos projektavimas:
Reglamentai, standartai, ekonominis ir teisinis pagrindimas.
Organizacijos veiklos ir darbo procesų valdymas ir optimizavimas, naudojant patekimo valdymo sistemas.
Patekimo valdymo ir darbo laiko apskaitos sistemų struktūra ir galimybės.
Pagrindiniai sistemų elementai ir įranga.
Asmens identifikacijos technologijų apžvalga.
Sistemų projektavimas, veikimo algoritmų sudarymas.
Sistemų įrengimo technologijos ir medžiagos.
Patekimo valdymo sistemų integravimo su kitomis elektroninėmis saugos sistemomis būdai ir galimybės.
Dažniausios planavimo klaidos, sisteminiai defektai, jų šalinimo būdai.
Patekimo valdymo sistemų testavimo procedūros.
Technologinių procesų valdymo principai ir sistemos:
Informacinių tinklų valdymo tinklas, jo instaliavimas, techniniai reikalavimai.
Intelektualaus namo multifunkcinės sistemos, jų struktūra, jungikliai ir valdikliai.
Nauja elektros paskirstymo sistema, europinio standarto EIB sistema, projektavimas.
Daugiafunkčių sistemų (apšvietimo, vėdinimo, apsaugos ir t. t.) valdymo patikra. Dažniausi defektai, jų šalinimo būdai. Šildymo-vėdinimo automatika, apskaitos duomenų nuskaitymas ir perdavimas.
Gaisrinė automatika: dūmų šalinimo ir viršslėgio, ugnies vožtuvų, automatinio vandens gesinimo ir priešgaisrinio vandentiekio, dujinio gesinimo, gaisro matrica.

<p>Automatikos sistemų priėmimas eksploatacijai. Aptarnavimas ir tikrinimas;</p> <p><i>Automatinės gaisro gesinimo sistemos:</i></p> <p>Gesinimo sistemų vandeniu sąvoka, paskirtis. Standartai ir normatyvai.</p> <p>Gesinimo sistemų skirstymas į rūšis. Pagrindiniai elementai ir įrengimo technologijos bei medžiagos.</p> <p>Sprinklerinės gesinimo sistemos. Drenčerinės gesinimo sistemos. Gesinimo sistemos putokšliu;</p> <p>Įrenginių vamzdynai, vamzdynų hidrauliniai skaičiavimai.</p> <p>Automatinių gesinimo sistemų valdymas ir signalizacija, įžeminimas ir įnulinimas.</p> <p>Gesinimo sistemos ryšys su technologiniais ir elektrotechniniais įrenginiais.</p> <p>Gesinimo sistemų dujomis tipai, rūšys, naudojamos dujos. FM200 dujų gesinimo sistemos. Argonito dujų gesinimo sistemos.</p> <p>Įrenginio eksploatavimas, perdavimas naudotojui, tikrinimo darbai ir periodiškumas.</p> <p>Įrenginių gedimai ir avarijos:</p> <p>Svarbiausios įrenginių gedimų ir avarijų priežastys.</p> <p>Įrenginių priežiūra. Priežiūra garantinio laikotarpio metu.</p> <p>Diagnostika.</p> <p>Profilaktikos priemonės. Gedimų ir avarijų tyrimo tvarka.</p>	
--	--

IV. TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

6. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)).
7. LST EN ISO 13943:2011. Gaisrinė sauga. Aiškinamasis žodynas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=01.040.13&pid=636691>).
8. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos. Projektavimo ir įrengimo taisyklės (Žin., 2010, Nr. [2-107](#)).
9. Priešgaisrinės įrangos gamybos ir jos techninės priežiūros licencijavimo taisyklės (Žin., 2003, Nr. [61-2805](#));
10. Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai (Žin., 2011, Nr. [8-378](#)).
11. Gyvenamųjų pastatų gaisrinės saugos taisyklės (Žin., 2011, Nr. [23-1138](#)).
12. Gamybos, pramonės ir sandėliavimo statinių gaisrinės saugos taisyklės (Žin., 2012, Nr. [21-990](#)).
13. Automobilių saugyklų gaisrinės saugos taisyklės (Žin., 2012, Nr. [21-989](#)).
14. Stacionariųjų gaisrų gesinimo sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklės (Žin., 2010, Nr. [2-107](#)).
15. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklės (Žin., 2009, Nr. [63-2538](#)).
16. Taisyklės „Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai“ (Žin., 2010, Nr. [146-7510](#)).
17. LST EN 60849:2001. Gaisrinės avarinio signalizavimo sistemos (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=586231>).
18. LST EN 54-1:2011. Gaisro aptikimo ir gaisrinės signalizacijos sistemos. 1 dalis. Įvadas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.20&pid=627058>).
19. LST EN 54-13:2007. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos. 13 dalis. Sistemos komponentų suderinamumo vertinimas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.20&pid=596796>).

20. LST CEN/TS 54-14:2004. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos. 14 dalis. Planavimo, projektavimo, įrengimo, priėmimo eksploatuoti, naudojimo ir techninės priežiūros rekomendacijos (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.20&pid=596797>).
21. Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklės (Žin., 2011, Nr. [126-6011](#)).
22. G. Isoda, Elektros instaliacija. Bendros žinios ir įrengimas, Švenčionys, Firidas, 2005.
23. J. Šatas, Įmonių elektros įrenginiai ir tinklai. Teorija, projektavimas, pavyzdžiai, KU leidykla, 2003.
24. Elektros įrenginių elektrinių parametrų matavimai. UAB „Rekona“, Vilnius, 2001.
25. Skirtuminės srovės jungiklių naudojimo gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų elektros įrenginiuose rekomendacijos, UAB „Rekona“, 2000.
26. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės (Žin., 2012, Nr. [18-816](#)).
27. LST EN ISO 14001:2005-12. Aplinkos apsaugos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės (ISO 14001:2004) (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=0&pid=610487>).
28. Statybos inžinieriaus žinynas, VGTU leidykla „Technika“, 2004.
29. V. Kitinas, Darbuotojų sauga ir sveikata statyboje, Vilnius, „Saulės spektras“, 2003.
30. LST EN 50131-1:2007/IS2:2010. Pavojaus signalizavimo sistemos. Įsibrovimo ir apiplėšimo pavojaus signalizavimo sistemos. 1 dalis. Sistemai keliami reikalavimai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.310&pid=637291>).
31. LST CLC/TS 50131-7:2010. Pavojaus signalizavimo sistemos. Įsibrovimo ir apiplėšimo pavojaus signalizavimo sistemos. 7 dalis. Taikymo gairės. (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.310&pid=637292>).
32. LST CLC/TS 50398:2009. Pavojaus signalizavimo sistemos. Kombinuotos ir integruotos pavojaus signalizavimo sistemos. Bendrieji reikalavimai. (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=626180>).
33. Alarm systems. Alarm transmission systems and equipment- Part 1: General requirements for alarm transmission systems. EN 50136-1:2012 (<http://www.cenelec.eu>).
34. LST EN 50133-1:2001. Pavojaus signalizavimo sistemos. Saugumo reikalams naudojamos prieigų valdymo sistemos. 1 dalis. Sistemos reikalavimai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=581407>).
35. LST EN 50133-7:2001 (LST EN 50133-7:2001/P:2009). Pavojaus signalizavimo sistemos. Saugumo reikalams naudojamos prieigų valdymo sistemos. 7 dalis. Taikymo gairės (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=637105>).
36. LST EN 50136-1-1:2001 (LST EN 50136-1-1:2001/A1:2002; LST EN 50136-1-1:2001/ A2:2008). Pavojaus signalizavimo sistemos. Pavojaus signalų perdavimo sistemos ir įrenginiai. 1-1 dalis. Bendrieji reikalavimai, keliami pavojaus signalų perdavimo sistemoms (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=585212>).
37. LST CLC/TS 50136-7:2006. Pavojaus signalizavimo sistemos. Pavojaus signalų perdavimo sistemos ir įrenginiai. 7 dalis. Taikymo žinynas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=586516>).
38. 50132-1:2010/AC:2010. Pavojaus signalizavimo sistemos. Saugumo reikalams naudojamos uždarnosios TV stebėjimo sistemos. 1 dalis. Sistemai keliami reikalavimai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.310&pid=638237>).
39. LST EN 50132-5-2:2012. Pavojaus signalizavimo sistemos. Saugumo reikalams naudojamos uždarnosios TV stebėjimo sistemos. 5-2 dalis. Vaizdo perdavimo IP protokolai. (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=0&pid=635838>).
40. LST EN 50132-7:2001. Pavojaus signalizavimo sistemos. Saugumo reikalams naudojamos uždarnosios TV stebėjimo sistemos. 7 dalis. Taikymo žinynas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=583411>).
41. Herman Kruegle, CCTV Surveillance, Butterworth-Heinemann, 2004.
42. The Professional's Guide to CCTV, Charlie Pierce, LTC Training Center, 2005.

43. Closed Circuit Television: CCTV Installation, Maintenance and Operation, Second Edition, Joe Cieszynski, Elsevier, 2004.
44. CCTV Surveillance, Second Edition: Video Practices and Technology, Herman Kruegle, Elsevier Butterworth-Heinemann, 2007.
45. Closed Circuit Television, Joe Cieszynski, Elsevier, 2001.
46. CCTV, Vlado Damjanovski, Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005.
47. CCTV, Second Edition: Networking and Digital Technology, Vlado Damjanovski, Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005.
48. The Politics of CCTV in Europe and Beyond, Surveillance & Society, Volume 2, Issue 2/3, 2004(<http://www.surveillance-and-society.org/cctv.htm>).
49. Taisyklės „Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai“ (Žin., 2010, Nr. [146-7510](#)).
50. LST ISO 14520-11:2007 Dujinės gaisrų gesinimo sistemos. Fizikinės savybės ir sistemų projektavimas. 11 dalis. Gaisrų gesinimo medžiaga HFC 236fa (tapatus ISO 14520-11:2005) (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.10>).
51. LST EN 12416-2+A1:2007. Stacionariosios gaisrų gesinimo sistemos. Miltelių purškimo sistemos. 2 dalis. Projektavimas, konstravimas ir priežiūra (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.20&pid=628305>).
52. LST EN 12094-12:2005. Stacionariosios gaisro gesinimo sistemos. Gesinimo dujomis sistemų komponentai. 12 dalis. Pneumatiniams pavojaus signalizavimo įtaisams keliami reikalavimai ir bandymo metodai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.320&pid=602421>).
53. LST EN 13565-1:2004+A1:2008. Stacionariosios gaisro gesinimo sistemos. Putų sistemos. 1 dalis. Komponentų reikalavimai ir bandymų metodai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.20&pid=628526>).
54. HN 33:2011 Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje (Žin., 2011, Nr. [75-3638](#)).
55. HN 42:2009 „Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas“ (Žin., 2009, Nr. [159-7219](#); 2010, Nr. 2).
56. HN 69:2003 Šiluminis komfortas ir pakankama šiluminė aplinka darbo patalpose. Parametrų norminės vertės ir matavimo reikalavimai (Žin., 2004, Nr. [45-1485](#)).
57. LST EN 15232:2007 Energetinės pastatų charakteristikos. Pastato automatizavimo, įrenginių reguliavimo ir techninio valdymo rezultatai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=91.140.10&pid=615121>).
58. LST EN 61800-3:2005 Reguluojamojo greičio elektrinių galios pavarų sistemos. 3 dalis. Elektromagnetinio suderinamumo reikalavimai ir specialieji bandymo metodai (IEC 61800-3:2004) (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=29.200&pid=637992>).

V. ORGANIZACIJA, ATLIEKANTI PROFESINĮ VERTINIMĄ

59. Lietuvos apsaugos technologijų inžinierių sąjunga (LATIS), Krokuvos g. 13, Vilnius, el. paštas info@latis.lt; tel. (8 5) 210 8771. LATIS – Lietuvos apsaugos technologijų specialistų sąjunga – specialistų, projektuojančių ir įrengiančių elektronines apsaugos sistemas, stacionarias gaisro gesinimo sistemas, gaisrinės saugos sistemas, elektroninių ryšių (telekomunikacijų) sistemas, savanoriška visuomeninė organizacija.

VI. EGZAMINŲ PATALPOS

60. LATIS yra pasirašęs su viešbučiu „Šarūnas“ sutartį, pagal kurią egzaminai vyksta tam skirtoje konferencijų salėje, kuri yra aprūpinta šiai veiklai skirtomis organizacinėmis ir techninėmis priemonėmis.

VII. PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMAS

61. Profesinių žinių vertinimas vyksta raštu, atliekant testą. Komisija turi teisę kviesti specialistą pokalbio, jeigu iš atsakymo raštu sunku spręsti apie jo kvalifikaciją ir negalima priimti objektyvaus vertinimo.

Profesinio vertinimo komisija sprendimą dėl kvalifikacijos atestato išdavimo arba neišdavimo priima atviru balsavimu. Sprendimą komisija gali priimti, jeigu posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komisijos narių. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, sprendimą lemia komisijos pirmininko balsas. Specialistui balsavimo rezultatai pranešami iš karto po balsavimo.

Profesinio vertinimo komisijos posėdžiai protokoluojami. Su posėdžio protokolais turi teisę susipažinti vertinti specialistai, taip pat tų specialistų įmonių vadovai. Protokoliai saugomi LATIS biure.

Jeigu pareiškęs norą vertinti savo žinias ir susipažinęs su programa specialistas mano, kad jis sugebės savarankiškai pasirengti profesinių žinių patikrinimui, jis apie tai pažymi prašyme.

Jeigu Profesinio vertinimo komisijos sprendimas dėl specialisto žinių yra neigiamas, specialistas turi teisę gauti komisijos posėdžio protokolo išrašą, kuriame išdėstyti neigiamo sprendimo motyvai.

Kitame Profesinio vertinimo komisijos posėdyje specialistas gali perlaikyti profesinių žinių vertinimo testą nemokamai.

PDV, PDVPV kvalifikacijai nustatyti testą sudaro 80 klausimų. Leidžiama padaryti iki 12 klaidų. PDEV vadovo testą sudaro 80 klausimų. Leidžiama padaryti iki 4 klaidų.

Testo laikymo trukmė 90 min. Testo laikymo metu leidžiama naudotis mokymų metu gauta mokomąja medžiaga.

VIII. PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMO KOMISIJA

62. Profesinių žinių vertinimo komisijos nariai turi turėti aukštąjį (universitetinį) išsilavinimą. Nariais gali būti aukštųjų mokyklų, rengiančių statybos specialistus, atstovai, specialistai, turintys mokslinį laipsnį arba ne mažesnę kaip 20 metų veiklos patirtį vertinamoje profesinių žinių srityje, nustatyta tvarka atestuoti vadovai. Tikrinantys užsienio statybos inžinierių profesinį pasirengimą privalo mokėti anglų, prancūzų arba vokiečių technines kalbas.

IX. INFORMACIJOS SKELBIMAS

63. Visa informacija apie kvalifikacinių žinių tikrinimą, jų įvertinimą, egzaminų grafikus ir vietą skelbiama LATIS interneto puslapyje www.latis.lt.

X. DOKUMENTAS, ĮRODANTIS TEIGIAMĄ PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMĄ

64. Dokumentas, įrodantis teigiamą profesinių žinių vertinimą, yra profesinių žinių patikrinimo protokolas. Dokumente nurodoma: pareiškėjo vardas ir pavardė, statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų ir teritorijų planavimo specialistų pareigos, statiniai, darbo sritis, dokumento išdavimo data ir numeris, iki kiek galioja profesinių žinių įvertinimo rezultatai, komisijos pirmininko ir posėdžio sekretoriaus vardai, pavardės ir parašai.

ĮVERTINO

VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras

2012 m. rugsėjo 4 d. raštu Nr. 11105

PARENGĖ

Lietuvos apsaugos technologijų inžinierių sąjungos
prezidentas Rimantas Ilekis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2012 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. D1-841

LIETUVOS APSAUGOS TECHNOLOGIJŲ INŽINIERIŲ SAJUNGOS STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ VADOVŲ PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMO EGZAMINŲ PROGRAMA

Programos žymuo: E-043-12-LATIS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. **Programos pavadinimas:** ypatingo statinio specialiujų statybos darbų vadovo, ypatingo statinio specialiujų statybos darbų techninės priežiūros vadovo, ypatingo statinio projekto dalies vadovo, ypatingo statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo ir statinio projekto dalies ekspertizės vadovo profesinių žinių vertinimo egzaminų programa.

2. **Programos tikslas:** patikrinti ir įvertinti profesinį pasirengimą statybos inžinieriaus, pretenduojančio įgyti kvalifikacijos atestatą nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) srityje.

3. **Programos paskirtis:** programa skirta statybos inžinieriams, siekiantiems įgyti teisę eiti ypatingo statinio specialiujų statybos darbų vadovo (toliau – SSDV) ir ypatingo statinio specialiujų statybos darbų techninės priežiūros vadovo (toliau – SSDTPV) (darbo sritis: statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimas), ypatingo statinio projekto dalies vadovo (toliau – PDV), ypatingo statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo (toliau – PDVPV) ir statinio projekto dalies ekspertizės vadovo (toliau – PDEV) (projekto dalis: elektroninių ryšių (telekomunikacijų) pareigas. Statinių grupės: visi statiniai (išskyrus branduolinės energetikos statinius).

II. PROGRAMOS ANOTACIJA

4. Programa parengta įvertinant tai, kad statybos inžinieriai turi atitikti išsilavinimo ir darbo patirties reikalavimus, numatytus statybos techninio reglamento STR1.02.06:2012 „Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų ir teritorijų planavimo specialistų kvalifikaciniai reikalavimai, atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“ IV skyriuje.

III. PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMO EGZAMINŲ PROGRAMOS SUDĖTIS

5. Profesinių žinių vertinimo programa pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Profesinių žinių vertinimo programa

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Vadovai ir specialistai
1.	STATINIŲ PROJEKTAVIMAS IR PROJEKTO VALDYMAS Statybą reglamentuojantys norminiai dokumentai: sudėtis, struktūra, rengimo ir tvirtinimo tvarka. Pagrindiniai dokumentai statinių projektavimui, statybai pradėti, statinių pripažinimui tinkamai naudoti. Statybos darbų organizacinio-techninio lygio nustatymas ir įvertinimas (metodika). Statybos organizavimo būdai. Įmonės statybos taisyklių paskirtis ir turinys, jų keitimo tvarka. Statybos darbų technologijos projektas: paskirtis, sudėtis ir naudojimo tvarka. Kalendorinių grafikų sudarymas. Kompleksiniai statybos grafikai, išteklių poreikio planavimas ir	SSDV, SSDTPV, PDV, PDVPV, PDEV

	<p>aprūpinimas. Technologiškai pagrįstos statybos trukmės nustatymas, statybos etapų, priėmimo dokumentai, statybos darbų technologinių variantų ekonominis vertinimas. Kokybės valdymas vadovaujantis standartu LST EM ISO 9001:2001. Kokybės samprata, tikslai, principai, kokybės valdymo esmė ir reikalavimai, kokybės politikos formavimas ir įgyvendinimas. Statinio statybos kokybės užtikrinimo planas. Statybos vadovo atsakomybės pokyčiai. Produktų kokybės kontrolė ir kokybės kontrolė gamybos proceso metu. Kokybės matavimo prietaisų valdymas. Kokybės duomenų įrašų valdymas. Statybos vadovo veikla vadovaujant statinio statybai.</p> <p>PROJEKTO DALIES VYKDYMO PRIEŽIŪRA</p> <p>Projekto dalies vykdymo priežiūros paskirtis, uždaviniai, atsakomybė. Projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo, atstovaujančio projektuotojui, pareigos, teisės ir atsakomybė. Projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigos ir atsakomybė. Leidimų statyti ir griauti išdavimo tvarka, jo galiojimo trukmė ir pratęsimas. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti, norint gauti leidimą statybai. Statiniai, kuriems statyti nereikia leidimo. Leidimo statinį statyti atšaukimo atvejai ir tvarka. Statiniai, kurių statyba negali būti pradėta be projekto ekspertizės. Statybos darbų technologijos projektas (SDTP) ir jo rengimo reikalingumas. Statinių projektavimo specifikos saugotinėse zonose. Dokumentai, kuriuos turi pateikti statybinių medžiagų ir gaminių tiekėjas. Operatyvinė veikla statybos aikštelėje. Projektinių sprendimų keitimo statybos metu valdymas. Projekto rengimas, dokumentai, tvirtinimas. IkiProjektinis objekto įvertinimas, techninės užduoties parengimas. Projektinė dokumentacija, projekto valdymas, projekto derinimas. Privalomųjų projekto dokumentų sudėtis; Projekto rengimo tvarka. Projekto pasirašymas, įforminimas, komplektavimas, atidavimas statytojui. Projekto tvirtinimo tvarka. Projekto dalies vadovo pareigos ir teisės.</p> <p>Papildomai: ekspertų teisinis statusas, teisės ir pareigos. Objekto pripažinimas tinkamu naudoti. Reikalavimai statiniams ir statybos gaminiams pagal ES tarybos direktyvas bei statybos techninius reglamentus.</p> <p>STATINIŲ SPECIALIŲJŲ STATYBOS DARBŲ ĮRENGIMO PAŽANGI PATIRTIS BEI REIKALAVIMAI</p> <p>Įvadinė dalis. Ryšių sistemos raida bei ateities vizijos. Pagrindinės sąvokos ir reikalavimai. Standartai, techniniai reglamentai, normos, kiti susiję dokumentai, jų naudojimas praktikoje. Struktūrinė kabelinė sistema.</p> <p>Statinių vidaus ryšio bei duomenų tinklų topologija, jos tipai, pagrindiniai struktūriniai elementai bei jų parinkimas.</p> <p>Variniai duomenų perdavimo kabeliai. Kabelių kategorijos, pagrindiniai parametrai, jų sandara, lizdų ir kištukų tipai, Optiniai duomenų perdavimo kabeliai. Kabelių tipai, jų sandara, pagrindiniai parametrai. Vienmodžių („single mode“) ir daugiamodžių („multimode“) kabelių technologiniai duomenų perdavimo skirtumai. Jungčių tipai ir jų skirtumai. Optinės kabelinės sistemos instaliacijos reikalavimai. Horizontaliosios ir</p>	
2.		
3.		

magistralinės trąsos. Darbo vietų įrengimo būdai ir principai. Komutacinės spintos ir jų instaliacijos reikalavimai. Vidaus įrangos parinkimas, struktūrinis išdėstymas. Reikalavimai patalpų parinkimui. Struktūrinės kabelinės sistemos markiravimas. Tinklų testavimas. Testavimo prietaisai. Projektavimo ypatumai. Problematika. Daromos klaidos bei būdai jų išvengti. Aktyviniai duomenų perdavimo tinklų elementai. Ryšio protokolų OSI modelis. TCP/IP protokolai (TCP, UDP, ICMP, OSPF). IP adresacija ir IP paketo anatomija. Fiksuoto ryšio kompiuteriniai tinklai, jų struktūra ir topologija. Belaidžio ryšio kompiuteriniai tinklai, jų standartai (802.11 a/b/g/n) ir perspektyvos. Kompiuterinių tinklų aktyvinė įranga (komutatoriai, maršrutizatoriai, bevielio tinklo prieigos įranga ir kt.). Telefonijos tinklai, struktūra, protokolai, signalizacija. Telefonijos tinklų aktyvinė įranga (ATS, terminalai, vietinės ATS, DECT stotelės, vartotojų įrenginiai) Telefonijos ir kompiuterinių tinklų integracija. Tinklo kokybės ir saugumo problematika. Televizija. Televizijos sistemos standartai. PAL, NTSC, SECAM sistemos. TV sistemos struktūrinė schema. TV vaizdo signalo formavimas ir siuntimas. Televizijos sistemos įrenginiai: antenos (eterinio TV, palydovinės TV, FM radijo antenos ir kitos), komutavimo elementai (šakotuvai, sumatoriai, dalikliai, filtrai, atenuatoriai ir kt.), kabeliai, aktyvinė įranga (signalų stiprintuvai, maitinimo blokai, imtuvai ir kt.). Antžeminė televizija. Kabelinė televizija. Palydovinė televizija. Skaitmeninė televizija. Interaktyvioji televizija. Raiškioji televizija. Projektavimo ypatumai. Problematika. Daromos klaidos bei būdai jų išvengti. Įgarsinimo sistemos. Akustikos teorijos pagrindai. Įgarsinimo sistemų struktūra, jos elementai (akustinės sistemos, stiprinimo įranga, mikrofonai, garso apdorojimo įranga). Konferencijų sistemos. Laidinės ir belaidės diskusijų sistemos, sinchroninio vertimo sistema, balsavimo sistema. Vaizdo projektoriai, ekranai, jų tipai ir parinkimo ypatumai. Automatinio vaizdo sekimo sistema. Intelektualios centrinio valdymo konferencijų sistemos, jų topologija. Įspėjimo apie gaisrą ir efektinio įgarsinimo sistemos tarpusavio sąsajos. Projektavimo ypatumai. Problematika. Daromos klaidos bei būdai jų išvengti. Antenų ir kabelių įrengimas bokštuose, ant pastatų stogų ir pastatų sienų. Standartai, techniniai reglamentai ir normatyvai antenų montavimui ir projektavimui. Antenų įrengimas bokštuose, reikalavimai projektavimui ir montavimui. Antenų įrengimas ant pastatų stogų ir sienų, reikalavimai projektavimui ir montavimui. Kabelių montavimo bokštuose, reikalavimai projektavimui ir montavimui. Kabelių montavimo ant pastatų stogų ir sienų reikalavimai projektavimui ir montavimui. Higienos ir visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai projektuojant elektroninių ryšių telekomunikacijų įrangą. Higienos normos susijusios su elektroniniais ryšiais. Higienos normų taikymas rengiant elektroninių ryšių projektus. Higienos normų taikymas montuojant elektroninių ryšių įrangą. Ryšių infrastruktūros įrengimas daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose. Techniniai reglamentai, normatyvai ir reikalavimai

keliama montuojant ir projektuojant ryšių tinklus daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose. Teisės aktai ir institucijos, su kuriomis reikia derinti projektus ir statybos darbus. Elektroninių ryšių inžinerinės sistemos daugiabučiuose namuose (aparatinės, elektroninių ryšių spintos, elektroninių ryšių lizdai, horizontalios trasos, kanalai, magistralinės trasos, skirstomosios dėžutės, elektroninių ryšių tinklų įvadai, įskaitant įvadus stoguose), projektavimo ir montavimo taisyklės, praktiniai ypatumai, instaliacijos reikalavimai.	
---	--

IV. TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

6. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)).
7. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)).
8. Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymas (Žin., 2002, Nr. [123-5518](#)).
9. Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas (Žin., 2004, Nr. [69-2382](#)).
10. Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)).
11. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105).
12. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#); 2011, Nr. [160-7576](#)).
13. STR 2.01.01(3):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“ (Žin., 2000, Nr. [8-215](#); 2002, Nr. [106-4776](#))
14. STR 2.06.01:1999 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“ (Žin., 1999, Nr. [27-773](#)).
15. STR 2.03.02:2005 „Gamybos, pramonės ir sandėliavimo statinių sklypų tvarkymas“ (Žin., 2005, Nr. [80-2908](#)).
16. STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties statiniai“ (Žin., 2004, Nr. [54-1851](#)).
17. STR 2.02.08:2005 „Automobilių saugyklų projektavimas“ (Žin., 2005, Nr. [24-787](#)).
18. STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“ (Žin., 2004, Nr. [23-721](#)).
19. STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ (Žin., 2010, Nr. [115-5902](#)).
20. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės (Žin., 2010, Nr. [99-5167](#)).
21. LST EN 13501-2:2008+A1:2010 Statybos gaminių ir statinio elementų klasifikavimas pagal atsparumą ugniai. 2 dalis. Klasifikavimas pagal atsparumo ugniai bandymų duomenis, išskyrus ventiliacijos įrangą (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.50&pid=635694>).
22. LST EN 13501-3:2006+A1:2010 Statybos gaminių ir statinio elementų klasifikavimas pagal atsparumą ugniai. 3 dalis. Klasifikavimas pagal pastatų eksploatavimo įrenginiuose naudojamų gaminių ir elementų atsparumo ugniai bandymų duomenis: ugniai atsparūs kanalai ir priešgaisrinės sklendės (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.50&pid=635695>).
23. LST EN 13501-4:2007+A1:2010 Statybos gaminių ir statinio elementų klasifikavimas pagal atsparumą ugniai. 4 dalis. Klasifikavimas pagal dūmų kontrolės sistemų komponentų atsparumo ugniai bandymų duomenis (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.50&pid=635696>).
24. LST EN 13501-5:2006+A1:2010 Statybos gaminių ir statinio elementų klasifikavimas pagal atsparumą ugniai. 5 dalis. Klasifikavimas pagal stogų išorinio ugnies veikimo bandymų duomenis (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=91.060.20&pid=635697>).

25. LST EN 15882-3:2009 Inžinerinių tinklų įrenginių atsparumo ugniai bandymų rezultatų išplėstinis taikymas. 3 dalis. Plyšių sandarikliai (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=13.220.50&pid=629508>).
26. HN 32:2004 „Darbas su videoterminalais. Saugos ir sveikatos reikalavimai“ (Žin., 2004, Nr. [32-1027](#)).
27. HN 80:2011 „Elektromagnetinis laukas darbo vietose ir gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz-300 GHz radijo dažnių juostoje“ (Žin., 2011, Nr. [29-1374](#)).
28. Kurortinės teritorijos statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms reikalavimų aprašas ir Kurorto ar kurortinės teritorijos statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms ir panaikinimo taisyklės (Žin., 2006, Nr. [42-1514](#)).
29. HN 110:2001 „Pramoninio dažnio (50 Hz) elektromagnetinis laukas darbo vietose. Parametrų leidžiamos skaitinės vertės ir matavimo reikalavimai“ (Žin., 2002, Nr. [5-195](#)).
30. Radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių techninis reglamentas (Žin., 2002, Nr. [104-4683](#)).
31. ISO/IEC 11801:2002 Information technology – Generic cabling for customer premises (<http://www.it-cabling.com/Resources/standards-pub-cabling.htm>).
32. ISO/IEC 18010:2002 –A.1:2005 - Information technology – Pathways and spaces for customer premises cabling(<http://www.it-cabling.com/Resources/standards-pub-cabling.htm>).
33. CENELEC EN 50173 – 1 Ed.2:2007: Generic cabling systems – General requirements (<http://www.it-cabling.com/Resources/standards-pub-cabling.htm>).
34. ANSI EIA TIA 568 – C.1:2009 Commercial Building Telecommunications Cabling Standard (<http://www.it-cabling.com/Resources/standards-pub-cabling.htm>).
35. ANSI EIA TIA 569 -B : 2004 Commercial Building Standard for Telecommunications Pathways and Spaces (<http://www.it-cabling.com/Resources/standards-pub-cabling.htm>).
36. LST EN 50174-1:2009/A1:2011 Informacinės technologijos. Kabelių tinklų įrengimas. 1 dalis. Techniniai įrengimo reikalavimai ir kokybės užtikrinimas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=35.110&pid=632380>).
37. LST EN 50174-2:2009 Informacinės technologijos. Kabelių tinklų įrengimas. 2 dalis. Įrengimo pastatų viduje planavimas ir praktika (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=35.110&pid=594037>).
38. LST EN50085-2-4:2009 Kabelių dėžinių kanalų ir kabelių kanalų sistemos elektrai įrengti. 2–4 dalis. Ypatieji reikalavimai, keliami eksploatacinių kištukinių lizdų dėžutėms (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=29.120.10&pid=586480>).
39. LST EN 50346:2005 Informacijos technologija. Kabelių tinklo įrengimas. Įrengto kabelių tinklo tikrinimas (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=35.110&pid=592308>).
40. LST EN 50310:2011 Ekvipotencialinio sujungimo ir įžeminimo naudojimas pastatuose, kuriuose yra informacinių technologijų įranga (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=91.140.50&pid=628786>).
41. LST EN 60950-1:2006 Informacinių technologijų įranga. Sauga. 1 dalis. Bendrieji reikalavimai (IEC 60950-1:2005, modifikuotas) (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=35.260&pid=594425>).
42. LST EN 55011:2007 Pramonės, mokslo ir medicinos (PMM) radijo dažnio įrenginiai. Elektromagnetinių trikdžių charakteristikos. Ribinės vertės ir matavimo metodai (CISPR 11:2003 + A1:2004, modifikuotas) (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=33.100.10&pid=595172>).
43. LST EN 55022:2007 Informacinių technologijų įranga. Radijo trikdžių charakteristikos. Ribinės vertės ir jų matavimo metodai (CISPR 22:2005, modifikuotas) (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=0&pid=592136>).

44. LST EN 55024:2000 /A2:2004 Informacijos apdorojimo įrenginiai. Atsparumo charakteristikos. Ribinės vertės ir matavimo metodai (CISPR 24:1997/A2:2002) (<http://www.lsd.lt/standards/catalog.php?ics=33.100.20&pid=592438>).

V. ORGANIZACIJA, ATLIEKANTI PROFESINĮ VERTINIMĄ

45. Lietuvos apsaugos technologijų inžinierių sąjunga (LATIS), Krokuvos g. 13, Vilnius, el. paštas info@latis.lt; tel. (8 5) 210 8771. LATIS – Lietuvos apsaugos technologijų specialistų sąjunga – yra specialistų, projektuojančių ir įrengiančių elektronines apsaugos sistemas, stacionarias gaisro gesinimo sistemas, gaisrinės saugos sistemas, elektroninių ryšių (telekomunikacijų) sistemas, savanoriška visuomeninė organizacija.

VI. EGZAMINŲ PATALPOS

46. LATIS yra pasirašęs su viešbučiu „Šarūnas“ sutartį, pagal kurią egzaminai vyksta tam skirtoje konferencijų salėje, kuri yra aprūpinta šiai veiklai skirtomis organizacinėmis ir techninėmis priemonėmis.

VII. PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMAS

47. Profesinių žinių vertinimas vyksta raštu, atliekant testą. Komisija turi teisę kviešti specialistą pokalbio, jeigu iš atsakymo raštu sunku spręsti apie jo kvalifikaciją ir negalima priimti objektyvaus vertinimo.

Profesinio vertinimo komisija sprendimą dėl kvalifikacijos atestato išdavimo arba neišdavimo priima atviru balsavimu. Sprendimą komisija gali priimti, jeigu posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komisijos narių. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, sprendimą lemia komisijos pirmininko balsas. Specialistui balsavimo rezultatai pranešami iš karto po balsavimo.

Profesinio vertinimo komisijos posėdžiai protokoluojami. Su posėdžio protokolais turi teisę susipažinti vertinti specialistai, taip pat tų specialistų įmonių vadovai. Protokoliai saugomi LATIS biure.

Jeigu pareiškęs norą vertinti savo žinias ir susipažinęs su programa specialistas mano, kad jis sugebės savarankiškai pasirengti profesinių žinių patikrinimui, jis apie tai pažymi prašyme.

Jeigu profesinio vertinimo komisijos sprendimas dėl specialisto žinių yra neigiamas, specialistas turi teisę gauti komisijos posėdžio protokolo išrašą, kuriame išdėstyti neigiamo sprendimo motyvai.

Kitame profesinio vertinimo komisijos posėdyje specialistas gali perlaikyti profesinių žinių vertinimo testą nemokamai.

SSDV, SSDDTPV kvalifikacijai nustatyti testą sudaro 80 klausimų. Leidžiama padaryti iki 12 klaidų. PDV, PDVPV kvalifikacijai nustatyti testą sudaro 80 klausimų. Leidžiama padaryti iki 12 klaidų. PDEV kvalifikacijai nustatyti testą sudaro 80 klausimų. Leidžiama padaryti iki 4 klaidų.

Egzamino trukmė 90 min. Egzamino metu leidžiama naudotis mokymų metu gauta mokomąja medžiaga.

VIII. PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMO KOMISIJA

48. Profesinių žinių vertinimo komisijos nariai turi turėti aukštąjį (universitetinį) išsilavinimą. Komisijos nariais gali būti aukštųjų mokyklų, rengiančių statybos specialistus, atstovai, specialistai, turintys mokslinį laipsnį arba ne mažesnę kaip 20 metų veiklos patirtį vertinamoje profesinių žinių srityje, nustatyta tvarka atestuoti vadovai. Tikrinantys užsienio statybos inžinierių profesinį pasirengimą privalo mokėti anglų, prancūzų arba vokiečių technines kalbas.

IX. INFORMACIJOS SKELBIMAS

49. Visa informacija apie kvalifikacinių žinių tikrinimą, jų įvertinimą, egzaminų grafikus ir vietą skelbiama LATIS interneto puslapyje www.latis.lt.

X. DOKUMENTAS, ĮRODANTIS TEIGIAMĄ PROFESINIŲ ŽINIŲ VERTINIMĄ

50. Dokumentas, įrodantis teigiamą profesinių žinių vertinimą, yra profesinių žinių patikrinimo protokolas. Dokumente nurodoma: pareiškėjo vardas ir pavardė, statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų ir teritorijų planavimo specialistų pareigos, statiniai, darbo sritis, dokumento išdavimo data ir numeris, iki kiek galioja profesinių žinių įvertinimo rezultatai, komisijos pirmininko ir posėdžio sekretoriaus vardai, pavardės ir parašai.

ĮVERTINO

VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras
2012 m. rugsėjo 4 d. raštu Nr. 11105

PARENGĖ

Lietuvos apsaugos technologijų inžinierių sąjungos
prezidentas Rimantas Ilekis
